

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 3311-3312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

PO RAZNOŠALCU V CLEVELANDU, NA CELO LETO.....\$5.50
Na 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
PO POŠTI V CLEVELANDU, V KANADI IN MEXICI NA CELO LETO.....\$6.00
Na 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.60
Za Zedinjene države na celo leto.....\$4.50
Na 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
na celo leto.....\$8.00; na 6 mesecev.....\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

VOJNA SE POZNA TUDI V ŠVICI

V Švici primanjkuje zlasti kruha in sadja, ker je uvoz iz inozemstva nezadosten. V letošnji hudi zimi se močno občuti pomanjkanje premoga, ki ga je Švica dobivala iz Anglije in Nemčije, iz vsake polovice. Iz Nemčije je premog prihajal po Renu, kjer je pa sedaj plova ustavljena, ker je ob Renu fronta. Prevoz po železnici je pa težaven. Zato morajo Švicarji s premogom štediti in dovoljeno je kuriti v vsakem stanovanju samo eno sobo. Avtomobilski promet je popolnoma ustavljen. Glavni pridelek dežele sta bila sir in čokolada. Švicarske krave mlekarice so svetovno znane, toda za zakolj ne pridejo v poštev. Vzporejene s kravami v Jugoslaviji bi dalo 1000 švicarskih krav komaj toliko mesa kot 300 jugoslovanskih. Polovico narodnega dohodka je imela Švica od hotelske industrije, oz. tujskega prometa. Odkar je vojna, ni ne Angležev, ne Francozov in seveda tudi ne Nemcev. Hoteli so vsi zaprti.

V svrhu varovanja svoje nevtralnosti je Švica mobilizirala moške od 20. do 40. leta. Vsega skupaj je vpoklicanih 420.000 mož, to je vsak deseti Švicar. Ako bi raztegnila vpoklice od 18 do 60 let, bi Švica lahko postavila armado 500.000 mož.

Najbolj nevarno ozemlje je zaenkrat ozemlje pri mestu Basel. Basel leži na pobočju neke vzpetine in se odondod vidi na fronto in zaledje obeh front. V Nemčijo se vidi okrog 7 km daleč, v Francijo pa 40 km, ker je večja ravnina. Vse ceste, ki vodijo iz Basla v Francijo ali Nemčijo, so zaprte z žičnimi ovirami, na cestah so izkopani jarki in sezidane betonirane utrdbе. Radovedni Basleščani, pa tudi ljudje iz drugih krajev, hodijo v Basel in z daljnogledji opazujejo dogodka na fronti. Na obeh bregovih reke Rena se vidi vojake, nemške in francoske, ki love ribe, ne da bi padel en sam strel. Nemci in Francozi si večkrat dovolijo razne špase. Tako so Nemci spustili v vodo večje količine sene in tik ob bregu nagnali živinčce, ki je instinktivno sledilo plavajočemu senu v vodi. Živinčce pa je bilo pokrito z juto, na kateri je bil napis: Mi streljamo, samo ako boste vi streljali.

Italija tudi utrjuje svoje meje proti Švici, zlasti dolino reke Rhone, ki je edina dolina, po kateri bi mogli Francozi preko Švice v Italijo.

Švicarske železnice, ki so bile pred vojno pasivne, so postale naenkrat aktivne vsled velikega tovarnega prometa, ki se razvija med Italijo in Nemčijo skozi Simplonski predor pri St. Gothardu. Skozi ta predor vodi elektrificirana dvotirna železnica in po njej pelje, odkar je vojna, vsakih 15 minut po en tovarni vlak. Iz Nemčije vozijo v Italijo premog, iz Italije pa robo, ki je Nemčija nima. Švicarji pravijo, da je Italija edino nemško pristanišče, ki ji je še ostalo, odkar se izvaja blokada. Trdijo tudi, da Italija dobavlja Nemčiji živila iz Južne Amerike, ki jih prevažajo italijanski parniki, katerih si Angleži in Francozi ne upajo tako točno pregledovati.

Se vedno je v Švici razširjena domneva, da bo Italija vstopila v vojno na strani Nemčije in sicer še to leto. Poučeni tudi trdijo, da je Francija obžalovala, da se ni Italija takoj priključila Nemčiji, ker je postal načrt, da se izvede vojna najprej proti Italiji.

Seveda so to samo ugibanja, je pa zanimivo slišati, glasove nevtralcev, ki sami računajo s tem, da bi se utegnili ta ali ona stran poslužiti švicarskega ozemlja za svoj pohod proti sovražniku.

Znani govornik na radiu Rajmund Grane Sing je povedal ta komentar Rooseveltovemu govoru:

"Evropa mora izvajati gotove sklepe iz predsedniških povelj. Prvi sklep je, da ni verjetno, da bi Amerika hotela sodelovati v vojni. Drugi sklep je, da je vlada ameriških Zedinjenih držav čvrsto odločena, podpreti vse miroljubne napore v Evropi. Tretji sklep je, da Amerika smatra, da se vojna ne sme končati z nikakršnim kompromisom, marveč, da morajo biti osigurane demokratične svoboščine. Četrti sklep je, da ameriške Zedinjene države pričakujejo priliko, da bodo sodelovale v miroljubnih akcijah, ali da ne nameravajo sodelovati na mirovni konferenci.

UREDNIŠKA POŠTA

Zahvala podružnice štev. 3 SMZ

Cleveland, Ohio — Pustna nedelja je minula in z njo tudi igra in veselica. Ampak ne bo pozabljen, ker bo ostala v spominu ne le pri podpisane, pač pa pri marsikateremu, še mnoga leta, ki pridejo, ker takega že ni bilo dolgo v Slovenskem domu na Holmes Ave. Kakor sem videl zadnje dni, je "Nesrečna žena" zopet srečna in vesela, ker mož še ni bil pijan in se drži tistega kar je obljubil sodniku.

Od veselja in želje odbora in članstva se moram prav lepo zahvaliti vsem udeležencem, ki so bili navzoči. Vem, da se niste kešali, kateri ste prišli. Veselili ste se med prijatelji. Tudi pesalci se ne morejo pritoževati, ker gotovo so bili zadovoljni, ker so fantje naredili, kar so obljubili. Lepa hvala vam! Ker so člani, sem jim verjel, kot so povedali. Ako je bilo pri igri kaj pomanjkljivosti, pa oprostite, ker smo bili navadni člani ne pa profesionalni igralci. Poskusili smo, kar je bilo v naši moči. Kadar se bomo zopet kaj zamislili, bomo pa boljše naredili.

Dolžnost me veže kot predsednika štev. 3 SMZ, da se zahvalim vsem igralcem za vaš trud in delo, katerega ste dali po svoji moči, da se je tako lepo vse zgodilo, kot smo želeli. Na prihodnji seji, ki se vrši 7. marca boste pa zvedeli, da se niste zastoj trudili, da prizadevanje ni bilo zastoj la boste z veseljem pozabili na vse težave, ki ste jih imeli c tem v zvezi.

Posebna hvala gre Jos. Grdinu od podružnice štev. 6, za njegovo delovanje in trud, ker z njegovo pomočjo smo veliko dosegli. Prav lepa hvala Albini Novak, ki je igrala "Nesrečno ženo", ki je tako lepo izpeljala celo svojo vlogo. Žalostna in vesela, korajžna. Vem da se več ne joka in jezi.

Podružnica štev. 3 te ne bo nikdar pozabila, kakor tudi drugi ne. Upam, da boš še med nami, kadar bomo prišli skup, kadar bo treba.

Hvala Frank Kapelju ml. ki je tako izvrstno igral na harmoniko. Bety S. Marolt za njen nastop, ki je pokazala lep ples; Eugene March, ki jo je spremljal na klavir, Mrs. Brodnik, ki je pripeljala malo, zalo Patsy, ki je tako lepo pela.

Bila je kot angelček. Clovek ne bi verjel, če je ni bi sam videl. Ni čuda, da so bile rosne oči marsikoga od veselja, ko so videli tako korajžno deklico, še 4 leta staro. Njej želimo ljubo zdravje in veselje. Tudi mamici, lepa hvala, ki je pela lepo pesem skupaj s hčerko, kako lepo jo jih je bilo slišati. Lepa hvala mladinskemu zboru za kvartet na Holmes Ave. za tako lepo petje.

Hvala vsem, ki ste kaj pisali v korist za našo igro in veselico. Enakopravnosti in Ameriški Domovini za tako lepo vabilo, kot ste pisali in vabili narod, Slovenskemu domu za postrežbo, kar smo jo potrebovali in vsem drugim, ki so pomagali na en ali drug način, da se je tako dobro in veselo naredilo, kakor smo želeli.

Hvala tudi vsemu članstvu, ki so šli na roke in na pomoč odboru, ker brez vaše pomoči ne bi mogli vsega storiti, kot se je.

Hvala A. Grdina in Sinovi od Waterloo Rd. za posojeno pohištvo.

Kaj pa ženske Slovenskega kluba na Holmes Ave., te so pa vredne še prav posebne pohvale. Ako bi teh ne bilo tam, bi mi ne imeli dobrih sendvičev, kot smo jih imeli, ker so nam nudile

vso pomoč, kolikor smo je potrebovali.

Torej, mi moramo tudi njim pomagati, kot smo jim do sedaj, ker mi potrebujemo ženski klub. Delajmo roka v roki, pa bomo šli lepo naprej vsi skupaj.

Zahvala gre tudi Mrs. Benevol, ki je preskrbela za mlada dekleta, ki so tako izvrstno pele in plesale in pomagale na vse načine, da se je igra in veselica tako dobro obnesla. Želimo, da bi šle še nam na roko v bodoče, kadar vas bomo potrebovali.

Hvala Mrs. Benčina za tako dobre krofe, ki ste jih spekli; in bartenderjem za njih delo. Vem da ste se jezili, ali si niste mogli pomagati! Kar ste želeli, to ste tudi dosegli. To boste imeli v spominu, kdaj je bila prva igra in veselica štev. 3 SMZ.

Hvala glavnemu predsedniku za njegov govor in vsem drugim glavnim uradnikom in družinam in vsem ostalim, ki ste nam prišli na pomoč, da ste bili med nami. Tako tudi vsi drugi iz Clevelanda in drugih krajev.

Obžalujem, da se nismo imeli časa več z vami razgovarjati. Saj ste videli, kako je bilo. Se bomo že še videli. Vem, da ste se veselili med prijatelji in rojaki, ki so bili tudi vas veseli. Nagrado pri vratih v svoti pet dolarjev je pa dobil Frank Lesjak Jr. Lepa hvala vsem skupaj.

Pa zopet na svidenje. Pozor člani! Prošeni ste, kateri imate še vstopnice, da jih vrnete tajniku do 17. februarja, da bomo imeli vse na roki, da bomo lahko naredili račune, drugače je nemogoče.

Upošteвайте to!

Joseph Hočevar
predsednik

Vabilo

Dramsko društvo "Anton Vetrovšek" vas vabi, da se udeležite igre v nedeljo 18. februarja ob 3. uri popoldne v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Igra se imenuje "Denar" in je vesela igra v treh dejanjih, katero je spisal Andrej Kobal. Užitek in smeja bo dovolj za vse. Zato raj pridite za par ur v nedeljo na predstavo in pozabite vaše križe in težave.

Vloge so v dobrih rokah in mislim, da boste zadovoljni z igro.

Kar se tiče finančnega položaja, ne bom pisala, ker mislim, da dobro veste, da društvo s tem shaja, ako je polna dvorana in s tem se vodi dramatik naprej. Seveda, ako se ne boste vi zanimali in pomagali, kako bi se potem igralci, ki se trudijo ure in dneve s tem. Zato raj napolnite dvorano v nedeljo, boste sebi in igralcem dali en par ur lepega užitka.

Vstopnina je v predprodaji 35c pri blagajni 40c. Za žejne in lačne preskrbi odbor. Za malo vsoto boste tudi dobili večerjo, da vam ne bo treba hoditi domov. Po večerji se prične ples. Godba bo Vadnalovala, ki bodo igrali, kar boste vi zahtevali, naj bo poskočnice ali pa "jitterbugs", tako da bo vsak lahko plesal. Samo za ples vstopnina je 25c.

Torej se vidimo v nedeljo 18. februarja zagotovo.

Clanica

San Francisco, Calif. — Tu je pred kratkim preminil po dolgi in zelo mučni bolezni v vratu rojak Josip Lesjak, v starosti 68 let. Pokojni je bil doma iz Sv. Jurija ob južni železnici na Stajerskem. V Ameriki je bival 35 let. Tukaj zapušča žalujočo soprogo.

Francija smatra Hitlerja za največjega sovražnika demokracije in civilizacije

Hitlerja je treba zdrobiti, glede Rusije pa je na mestu največja previdnost. — Hitler namerava ukaniti in potolči tako Rusijo kot zaveznike.

PARIZ, 14. februarja. — Premier Daladier, ki je dobil potajni seji francoske poslanske zbornice soglasno zaupnico, je zdaj v stanju obrniti svojo pozornost položaju, ki je nastal zaradi "nevoljnega stanja" Rusije in Italije.

Danes so se pojavile v mnogih francoskih krogih zahteve po prekinjanju diplomatskih zvez s Sovjetsko Rusijo, dasi se tako francoska kakor angleška vlada zavedata, da je treba v tem oziru največje previdnosti.

Ruska naročila v Ameriki
Poročila iz Moskve naznanjajo, da je dala Rusija velika naročila Ameriki. Nekateri francoski krogi naglašajo, da je surovine in municijo, ki bi prišla v Rusijo iz Amerike, kaj lahko pretovoriti in poslati v Nemčijo, zato bi imela Nemčija vse izgubiti, če zavezniki prekinjejo svoje diplomatske odnose z Rusijo.

Vloga ruskega poslanstva
Nekateri krogi so — upravičeno ali neupravičeno — mnenja, da se oni francoski komunistični poslanci, ki so izbrali Stalina za svoj avtoritet, zdaj skrivajo na sovjetskem poslanstvu v Parizu, ki je še vedno deležno diplomatske imunitete. Neki francoski žurnalisti, ki je hotel nedavno vstopiti preoblečen in z drvi obložen v rusko poslanstvo, je bil po čuječih službenikih poslanstva vržen na cesto.

Hitlerjeve ukane
Nadaljni argumenti nekaterih francoskih krogov je, da je glavni sovražnik Francije in ostalih demokracij še vedno Hitler, ki utegne v svoji prevejanosti nenadoma in nepričakovano napasti Rusijo, in sicer na bazi svoje antikomunistične križarske vojne, nakar bi zaprosil za mir na zapadu.

Ta taktika pa bi utegnla povzročiti nevarno krizo v Franciji in Angliji, kajti če bi mu ti dve deželi nasledili in demobilizirali svoje armade, bi Hitler lahko vsako izmed njih posamezno napadel ter ju z "blitzkriegom" porazil. To je nadaljni vzrok, da morajo zavezniki posvečati vso svojo pozornost svojim odnosom z Rusijo.

Italija nadaljni problem
Pri vseh ter argumentih za in proti pa ima francoska vlada v glavnem pred očmi dejstvo, da ostane Hitler še vedno največji in glavni sovražnik, in da je on tisti, napram kateremu morajo zavezniki zmagati ali pa podleči.

Dalje nudi tudi Italija kočljiv problem, zlasti izza sobote, ko so običajno trgovinska pogajanja med Veliko Britanijo in Italijo. Anglija hoče namreč prodajati Italiji premog, v zameno pa hoče italijansko orožje.

Italijani pa pravijo, da jim povzroča njihovo pošiljanje orožja zaveznikom težkoče z Nemčijo, poleg tega pa Italija potrebuje denar, zato je pripravljena prodajati samo za gotovino. Angleži pa pravijo, da bodo dobavljali Italiji premog samo pod pogojem, če dobe zanj orožje. V nasprotnem slučaju pa zavezniki ne bodo dovoljevali nemških pošiljatev premoga Italiji.

IZ PRIMORJA
Zaplenba konj na sejmu
Sežana, januarja. — Tihotapstvo ob mejah je bilo vedno razvito in noben ukrep ga ni mogel zatreti. Je to riskanten pa tudi nič manj dobičkanosen posel, ki se ga zelo pogosto poslužuje obmejno prebivalstvo za preživljanje; nekaterim pa to preide tudi v strast, ter bolj iz tega kot pa iz potrebe tihotapijo, kar pa postane slej ali prej zanje usodno.

Glede na razmere je tudi pri nas tihotapstvo precej razvito in niso redke, češokrat prav romantične vesti v tej zvezi. Tihotapi se vse, kar se lahko in dobro proda, pa naj bo to kava, tobak ali kaj drugega. Najbolj dobičkanosen je seveda posel s konji, saj gre neredko za zaslužek v tisočake.

Meja je dan gosto zastražena. Noč in dan bde organi ob mejnih in nevedčemu se zdi, da je skoro nemogoče že samemu človeku izmuzniti se preko, kaj še z živino. In vendar tihotapec uspeva; vseh mogočih trikov se poslužuje za zaslužek. Veliko jih seveda zasačijo in s tem je morda uničen trud več let, toda ti zgledi ne strašijo ostalih, ki znova in znova preizkušajo svojo srečo.

Ker najstrožja čuječnost in razni ukrepi niso mogli zatreti tihotapstva, se je oblast poslužila novega postopka, da bi bila njena borba uspešnejša. Sežanski živinski sejm so znani daleč naokrog radi svoje živahnosti in velikih kupcij, kamor pripeljejo ljudje od blizu in daleč dosti živine, predvsem konj.

Dne 16. decembra preteklega leta je bil v Sežani zopet tak sejem, kamor je bilo pripeljano na prodaj par sto konj. Tega sejsma se je oblast poslužila za svojo kontrolo. Ko je bil sejem v največji razgibanosti, so se pojavili organi finančne straže, ki so zaplenili vse konje brez izjeme in popisali njihove lastnike. Tudi ob vseh cestah in potih, ki vodijo v Sežano so bili na preži financarji, ki so spotoma plenili vse konje namenjene na sejem. Konje je oblast seveda pridržala in jih vračala lastnikom le proti izkazilu uradne listine o poreklu vsake živali.

Na ta način upajo oblasti, da bodo prišle na sled krivcem in utihotapljeni živini. Ta ukrep je brez dvoma zelo premeten, je pa vprašanje, če bo kaj zalegal in ali se trgovina ne bo opravičala še naprej, samo še bolj previdno.

SILNI SNEŽNI VIHARJI IN ZAMETI V AMERIKI

Iz vseh krajev Zedinjenih držav se poroča o silnih snežnih viharjih in zametih. Atlantski ocean je razbičan in nekatere ladje se nahajajo v veliki nevarnosti ter kličejo brezlično na pomoč. Zlasti silne viharje je doživela država New York; v mestu New Yorku je po ulicah debela poledica, ki je nevarna tako pešcem kot motoristom. Nam v Ohio, ki smo se pravkar začeli izkldavati iz snega, je pa itak znano, da je Cleveland bolj podobna kakor pokrajini na Severnem tečaju kot pa mestu v sruu Zedinjenih držav.

SUŠNIKOV SIN V RIMU

RIM, 14. februarja. — Danes se je tukaj potrdila vest, da študira sin dr. Kurta Sušnika, bivšega avstrijskega kancelarja, in kognito v jezuitskem kolegiju v Mondragone, v bližini Frascati. Mladi Sušnik študira tam pod nekim privzetim imenom. Jezuitski kolegij v Mondragone ima mednarodni značaj, ter je tam mnogo dijakov iz tujih dežel. Zda sta tam dva Avstrijca. Identiteta drugega ni znana.

ŠKRAT

A: "Ali tvoja žena še tak razgraja, kadar prideš pozno domov?"
B: "Ne, tega sem jo čisto navadil."
A: "Kako se ti je to posredovalo?"
B: "Zvečer ne grem z doma."

Pred ameriškega policijskega komisarja privedejo dva otoka žene. Eden je Skot, drugi Zid. Skoti kakor Zidi so znani po svoji skoposti.

"Pijana sta bila," pravi stranski.

"To ni res," se zagovarja trdovratno Zid in Skot.
"Zakaj pravite, da sta pijana?" vpraša komisar.
"Ker je stal Skot na oglu metal okrog sebe dolarske kovce. Zid jih je pa pobiral in mu jih vračal..." odgovorja strážnik.

Požrtvovalen švicarski zdravnik

Vzglede velike požrtvovalnosti je podal švicarski zdravnik Loole. Na javnem tečaju, ki je bil slušatelj počulo o njegovem delu, je predaval o strahovih posledicah poškodbe z gorilnim plinom. Da bi poslušalec naznanil, pokazal učinek tega strupenega plina, si je v levo podlago sam vbrižgnil nekoliko kapljic gorilnega plina in ga pustil, da vpliva pol ure.

Cez pol ure je začel s protimi ukrepi. O različnih stadijih zdravljenja so napravili fotografске posnetke.

Šele čez šest tednov je priložno ozdravel. Zdravnik ni bil zadovoljen s prvim posnetkom, napravil je drugega, saj je vbrižgnil strupenega plina, a z zdravljenjem je čel tokrat takoj. Rana je postala tako manj nevarna in tudi zdravitev je bila priločno hitra.

SABOTAŽA ALI "COKLA"

Beseda "sabotaža", ki jo v našnjih časih tolikokrat čujemo izvira od francoske besede "bot", to je "cokla". Kdor pripravi sabotažo, prihaja grozeče, je imela beseda sabotaža splošno pomen grozečega, surovega nastopanja.

Nastala je v prvih časih industrializacije, ko so se rokodelci z gnevom obračali proti strojem, ki so grozili njihovu obstanku v času, ko se je začela borba z vsemi svojimi spremljevalnimi pojavi in ko so se vrstile druge za drugo stavke in izprtja. Prvi krat je sabotaža uničevala stroje in druge delovne pripomočke.

Pozneje se je pojem temeljito spremenil. Iz ljudi s coklami so postali ljudje, ki nastopajo v vojni, širni, nevarni atentatorji, ki jo svoje uničevalno delo, običajno iz popolnoma političnih razlogov, v temi. Sabotaža je, ki naj prepreči ali napravi činkovite nasprotnikove uklope.

Oglašajte v "Enakopravnosti"

Za dve cajni krompirja

Zadnjič sem opisala primer tipičnega, ozkogrudnega izanškega kmetkega mogotca, ki je sprožil v pogon ves sodni aparat za pest detelje. Danes bočem z novo primero, ki mi je prišla pod roke, potrditi misel prejšnje in obenem še prikazati, kako se takšna borba vleče.

Za spremembo v tem primeru ni šlo za pest detelje, ampak za dve cajni krompirja, ki bi ga dali takole okrog 50 kg. Star izanški očanec, ki kljub sinu in hčeri v zrelih letih še gospodari nad bogato kmetijo, je pred okrajnim sodnikom obtožil svojo sosedo, da mu ga je odnesla z njive. Njegova hči da jo je videla, kako ga je z rokami zgrebala, in njegov sin ni bil v dvomu, da ga je. Toliko je očencu zadostovalo, da je oddalnih korakov stopil pred posvetne oblasti.

Za uvod v to pravdo so nam postregli z razmišljanjem, kaj velja na deželi za bolj sramotno: ali ukrasti cajno krompirja, ali koga poklati do smrti. In nihče ni ugovarjal, ko je nekdo, ki se na te reči spozna, postavil trditve, da je prvo, tatvina cajne krompirja, mnogo bolj sramotno, kakor pa takole, četudi za prazen nič poslati svojega bližnjega na drugi svet.

Ko je sodnik videl dva sprta človeka pred seboj, enega trdnega posestnika, ki bi ga dve ukradeni cajni krompirja gotovo še ne vrgli — čeprav si je posestnik morda mislil drugače — pa ženo, ki je ljub skromnemu posestevcu bila pripravljena, odbiti očitek tatvine, je menil, da je najbolje, če bi se stvar poravnala. Priznal je očencu, da je prav možno, da je bil krompir res škopan, da pa se nikjer ni rečeno, da bi ga moral prav ta sosed. Poravnati naj bi se zato in preklicali očitek. Pa nak!

"Saj bo prisegla!" je rekel očanec ob misli na svojo hčer. "Vam v naprej povem, oče, da prisegel ne bom dal, oče, ker vam, da sta si ženski v sovraštvu. Kam pa bi sodnija prišla, če bi kar prisegali in bi mi sodnik na te prisegel obsojali!" je znenil sodnik. Jasno je, če bi jim dali, da bi delali po mili volji, kakor bi se jim zdelo potrebno, bi sodnijo spravili na laut.

In sodnik je poklical očancevo hčer. Vprašal jo je, ali ne bi bila pri volji, da bi se zadeva z njeno sosedo mirno poravnala s preprosto izjavo, da obžaluje, če je kaj žaljivega rekla. Neža, hči trdnega izanškega kmeta, ki ji je celo dano, da nekje na Hrvaškem od časa do časa privatizira, pa ne le, da ni razočarala sodnika, ampak je postavila tudi zrel primer neomajnosti v obrambi privatne lastnine.

"Kako bi mogla kaj preklicati! Kar sem rekla, sem rekla tudi sem vedela, kaj rečem: če sem jo pa sama na lastne oči videla, kako je na njivi kradla!"

"Boste že videli, kako je mogoče, ampak takrat bo prepoznal!" jo je svaril branilec tožiteljice. In Neža, o kateri ni nobenega dvoma, da je zelo resolutna, samostojna ženska, je oklevala. Sodnik je čakal potrpežljivo, da bi stvar mirno spravil s sveta, ona pa se je obrnila k očetu, kakor da je on tisti, ki mu za cajni krompirja gre:

"Kaj ne, oče, to se ne more zgoditi, mar ne?"

Pa so poklicali še njenega brata. Povedali so mu, da bi Nežo radi nagovorili k pameti, saj stroški rasto z vsako minuto. Brat je le skomignil z rameni a sestra se je spet obračala k očetu:

"Kaj ne, oče, jaz ne morem preklicati, da je z naše njive odnesla krompir? Kako bi le mogla!" je tarnala. In nazadnje je bila vendarle pripravljena na pod pogojem, da sosedu plača vse stroške, ki so že nastali s sodnijo.

O, ne, tega pa sosedu tudi ni mogla: dolžili so jo, da je kradla krompir, ona si je poiskala zaščito pred sodnikom, zdaj da bi še plačala za to, ker se je Neži poljubilo, da jo vlačijo po zobeh kot tatico. Kaj pravite: ni bilo mogoče? Seveda ne!

In ker Neža ni hotela preklicati, je poravnava padla v vo-do in tako smo imeli priliko, izvedeti še marsikaj o Neži in njenih navadah. Pa zdaj naj najprej povem, kako si je sosedu mislila, da je moglo Neži pasti v um, da je ona kradla. Sodniku je razložila, da sta šele pod večer šla z možem na njivo, do katere morejo le preko njive Nežinega očeta. Druge poti nimajo. Njivi ležita druga čb drugi in tako je naneslo, da je po opravljenem delu počela na meji in si hotela iz čevljev otresti zemljo. Medtem pa, ko je še čepela, je izza grmovja kriknul ženski glas: "No, ali ga še nimaš dovolj? Ga še nisi dovolj nakradla?" Presenečena

ni vedela, kako prav za prav misli ta glas iz grma, v katerem je prepoznala Nežo. Ko se je vrnila domov, je torej Nežo pozvala, naj pove, kako je prav za prav mislila, in ko ji je Neža to razložila, jo je povabila, naj si na vozu ogleda, če je res pripeljala domov kaj njihovega krompirja. Toda Neži ni bilo za ta dokaz. Bolj se ji je zdelo primerna nagrada za sosedo, da jo je pri priči izbrano opsovala. Baj je ji je sosedu vrnila milo za drago, toda, to ni niti toliko važno! Bolj važno je pa to, da se je tudi sosedu zatekla k sodniku. In zdaj je moral oče zagovarjati trditve svoje družine.

Sam sicer ni nič vedel, a se vedel je le to, kar sta mu pravila Neža in sin. In zatorej za sodnika ni mogel priti več v poštev, razen s svojim odškodninskim zahtevkom. Ob tej priliki je tudi oče razkril svoje ličce. Na hitro roko namreč ni mogel povedati, koliko bi bil vreden krompir, ki je z njive izginil. Računal je: "Dve do tri cajne ga je bilo, takole za 50 kg. Ja, koliko je bil vreden? Težko je reči, gospod sodnik!"

Medtem je očanec že izračunal, da je moral imeti škode nekako 75 din. "No, no, no!" so brundali poslušalci v zboru. "Takšna cena je šele danes in to za krompir, dostavljen na ljubljanski trg, ne pa še skoro poleti kar z njive pobran z lastnimi močmi!"

Toda očanec je znal ceniti svoje blago in ostalo je pri njegovi oceni, ki si jo je sodnik zapisal. Dobro! Recimo, 75 din je bil res vreden. Razprava je tekla nekaj ur pred sodnikom, v njo sta bila vprežena dva zagovornika, ki staneta denarce, udeleževali pa so se je sosedu, očanec, njegov sin, njegova hči, pa še nekaj prič. Vse to se je moralo s kakšnim prevoznim sredstvom prepeljati do ljubljanske sodne palače. Pa računanja še ne bo konec! Kar pojdemo po poti naprej!

Isče se

Isče se človeka, ki bi delal na farmi. Dobi hrano in plačo in mora biti Slovenec ali Hrvat. Za več pojasnil vprašajte pri Joe Benko, 669 Columbus Rd., Bedford, Ohio, ali pokličite Bedford 141-M.

V najem

Odda se v najem 5 sob, vse v dobrem stanju, s električno ledeno, peč, garaža, kopalnica in furneze. — Vpraša se na 550 E. 140, suite No. 2 ali pa na 1029 East 69th St.

Nove 1940 FRIGIDAIRE LEDENICE

6 čevljev velike, dobite za samo \$112.75

Mesečna plačila se pričnejo šele 1. aprila

Sprejememo tudi North American Mortgage & Loan Co., bančne knjižice.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.

6104 St. Clair Ave.
819 East 185th St.

Zdaj je bila na vrsti Neža, da pove svoje in je povedala tole:

"Saj si ne bi mislila, toda brat jo je že nekaj dni sumil. In zagrozil je že, da jo bo za prmejdus zavaljal!"

"Kako pa ste sploh prišli na njo?" je hotel vedeti sodnik.

"Gospod sodnik, veste," je pripovedovala Neža, "zato, ker je ona zmerom šele takrat prihajala na njivo, ko smo vsi drugi že odhajali. Kaj pa je imela šele takrat opraviti, ko poštenih ljudi tam že ni bilo več. Kaj? In zadnjič, ko sem jo nazaj gredle z njive spet videla na poti tja, se mi je pa vendarle toliko čudno zdelo, da sem hotela videti, kaj bo. In sem v svoji njivi počenila v krompir in čakala. Ja, ja, bilo je že temno, gospod sodnik!" je odgovorila sodniku, ko jo je prekinil z vprašanjem. Medtem je privlekla iz torbice list, in da bi mogla brati, kar si je za spomin zanj napisala, je poiskala svoja ččila.

Torej temno je že bilo takrat na njivi in zdaj išče Neža pri dnevu svoja očala in si jih natika. Na, na! Dobra je ta!" so mislili poslušalci zase. In je Neža pripovedovala naprej:

"Natanko sem videla izza krompirja, gospod sodnik, kako ga je kar s prsti nagrebala. Takrat sem zavpila, če ga še nima dovolj. Potem pa sem v strahu, da bi me ponoči na samotni njivi ne napadla, še zaklicala: Brat, ali jo vidiš?! To zato, gospod sodnik, da bi se me ustrašila, saj brata v resnici ni bilo. Le tako, da bi ona mislila, da je!"

Potem je Neža še na dolgo in široko razlagala legi obeh njiv, njihove in sosedine. Tudi pri tem sta se nasprotnici spricali, kakor da se ne bi mogli zediniti na to, kakor njivi res ježita. In ker sodniku še manj ni moglo biti jasno to na zemlji trdno ležeče dejstvo, inamo spet priliko računati naprej o podsetorjenih stroških, ki bodo nastali zaradi škode z dvema cajnama krompirja. Da bo pravičen na vse strani, si bo sodnik te dni ogledal legi njiv in mesta, kjer je Neža čepela v krompirju, sosedu pa ali grebati krompir, ali pa stresala nesnago iz čevljev. To bo tako zvalj obled na lico mesta. Tja bo šel sodnik z zapisničarjem, prišla bosta zagovornika enih in drugih, pravdači in tako naprej. Zaradi dveh cajni krompirja ifi Nežine nepustljivosti, da je nekaj v temi natanko videla od daleč, ko še pri belem dnevu brez očel ne loči na papirju, ki si ga tišči pod nos.

Pa rečite, da izanka ne zna trdovratno sedeti na svoji lastnini, čeprav jo ima v obilici! Pa da nas rod ne zna na debelo zapravljati svojo in skupno narodno lastnino zavoljo delčka svoje lastnine!

("Jutro.")

Samostojno društvo

Ložka Dolina

Uradniki za leto 1940 so sledeči: predsednik Frank Baraga, 1160 Addison Rd.; podpredsednik John Krašovec; tajnik Fr. Bavec, 1097 E. 66 St.; blagajnik in zapisničar John J. Leskovec, 13716 Darley Ave.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu št. 4, staro poslopje.

Društvo sprejme nove člane od 16 leta do 45 leta s prosto pristopnino ter zdravniško preiskavo.

Društvo plača \$200.00 smrtnine in \$7.00 na teden bolniške podpore za \$1 mesečnine. Za sprejem ali pregled novih članov se vsi slovenski zdravniki.

Za nadaljne informacije se obrnite na društvene odbornike.

Kaj pomeni milijon dolarjev?

Milijon dolarjev predstavlja mnogo reči med raznimi ljudmi. Koristnikom zavarovalnice potom Standard Oil Employees' Mutual Benefit Association, je milijon dolarjev, izplačanih tekom zadnjih 11 let pomenilo pomoč in tolažbo — v tistem kritičnem trenutku, ko se je nemadoma pretrgala nit življenja enega izmed uposlenec SOHIO družbe.

Poleg smrtnine potom zavarovalnice nudi polica te ustanove tudi podporo v slučaju bolezni — ki znaša do dve tretjine redne plače, trajajoče do 52 tednov. Poleg tega uposleneci Standard Oil družbe sodelujejo s svojo trdko pri pokojninskem načrtu, ki je izredno širokopotezen in liberalen.

Pri Standard Oil verujemo, da "medsebojna pomoč" resnično pomeni medsebojno pomoč, kadarkoli se pojavi potreba ali nujnost. Kajti, če je človek prost skrbí radi onih dogodkov, ki se jih ne da napovedati, je dnevno delo mnogo srečnejše — in mnogo boljše.

★

THE STANDARD OIL CO. (OHIO)

St. 2 v seriji kramljanj Standard Oil Co. (Ohio), ki sedaj zaključuje 70 let postrežbe ljudstvu države Ohio.

Copyright 1939, The Standard Oil Co., Ohio

70 YEARS OF SERVICE

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

Mi damo Eagle znamke

THE MAY COMPANY

SEDAJ "STAND-OUT" RAZPRODAJA 24.000 PAROV

Moških nogavic

35¢, 50¢, 75¢ in 1.00

V neverjetni kvaliteti, vrednosti in izberi. Pure silks, pure Lisles, part wool, all wool, 6x3 rib Lisles — vključene tudi full-fashioned nogavice. Swiss Embroidered clocks. Solidni in pisani vzorci. Kratke in dolge nogavice. Regularne ali "elastic tops." Barve, ki ugajajo moškim.

27^C PAR

Zaradi senzacionalne nizke cene je svetovno znani izdelovalec finih nogavic priporočal, da bi ne rabili njegove ime.

Tisoče Clevelandčanov, ki so imeli poprej priliko v taki "sock sensation" razprodaji vedo, da ni primere v vrednosti moških nogavic narejenih po modi in iz najfinejše kvalitete.

THE MAY COMPANY ... STREET FLOOR, ONTARIO

J. S. WIDGOY

Slovenski fotograf
se priporoča vsem za izdelavo vsakovrstnih slik po zmernih cenah.
435 E. 152 St.
Odprto ob nedeljah

NEVERJETNO PRENEHANJE REVMATICNIH BOLEČIN

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo nepričakovano rešenih revmatskih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je že bilo prodanih nad 17 milijonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Kidneys Must Clean Out Acids

The only way your body can clean out Acids and poisonous wastes from your blood is thru a natural way, delicate Kidney tubes or filters, but beware of cheap, drastic, irritating drugs. If functional Kidney or Bladder disorders make you suffer from Getting Up Nights, Nervousness, Leg Pains, Backaches, Chills, Urinary Issues, Lightheadedness, Acidic Urine, Burning, Smarting or Itching, don't take chances. Get the Doctor's guaranteed prescription called "Doxate" (Doxate) Works fast, safe and sure. In 48 hours it must bring new vitality, and is guaranteed to fix you up in one week or money back on return of empty package. Cystitis, urethritis, gonorrhea, and all the ailments that attack the urinary tract are guaranteed to be cured by this treatment.

NEW TOOTH PASTE CLEANS DANGER AREAS EVEN WATER MAY NOT ENTER

Imagine a delightfully different tooth paste that foams into a "bubble bath" fine enough to clean pits and cracks so that even water may not enter them!

That's exactly what happens the instant you brush with the NEW formula Listerine Tooth Paste, supercharged with amazing Listerine-Foam, deodorizer. You wouldn't believe how it cleans, brightens, polishes... leaves the entire mouth so much fresher and cleaner.

Ask for the big 25¢ tube or, better still, the double size 40¢ tube containing more than 34 pounds of tooth paste. At any drug counter, Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

THE NEW FORMULA

LISTERINE TOOTH PASTE

Supercharged with Listerine-Foam

AN URGENT MESSAGE to women who suffer

FEMALE WEAKNESS

Few women today are free from some sign of functional female weakness. You've noticed YOURSELF getting restless, moody, nervous, depressed lately — your work too much for you —

Then why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to help quiet weary, hysterical nerves, relieve monthly pain (cramps, backache, headache) and weak, dizzy fainting spells due to functional irregularities.

For over 60 years Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of weak run-down, nervous "ailing" women to go smiling thru "difficult days." Why not give this wonderful "woman's friend" a chance to help YOU? Try it!

"CALL FOR MR. BINGO"

THESE PRACTICAL JOCKERS, WHEREVER I'VE SEEN 'EM, I ALWAYS HAVE MADE IT A PRACTICE TO BEAT 'EM!

JOHN KNITTEL:

69

LJUBEZEN IN ZLOČIN

ROMAN

"Ali je gospa Mullerjeva doma?" je povprašal duhovnik.

Mladi mož je nemo strmел predse in čuden svet je drsel mimo njegovih misli. Ustavil se je v njem. "Gospa Mullerjeva! Tereza! Moja mati!" in čustvo strahovite sladkosti ga je preplavilo.

In Lucija, žena, ki je bila kriva otrokove smrti, je menda nenadoma ugotovila čudovito podobnost mladeniča, zakrillila je z rokama in izginila brez sape in pretresena v hišo.

"Tereza!" je kričala po stopnicah, medtem ko sta stopala obiskovalca po visokem, s kamenjem tlakovanem hodniku. V pritličju je prišla iz sobe starejša žena. Bila je zastavna, debela, bleđa, skoraj brez življenja. Bila je Anamarija.

Duhovnik se je ni več spominjal, vendar se mu je zdelo, kakor bi odkril v njenih temnih očeh, ki so nesrečno strmele iz globokih jam za vedno zamrlega obličja, mučno videnje iz hindebanške jetnišnice.

Anamarija je lahno zaihtela. Potem je govorila s skrhanim in grenkim glasom stare žene: "Devica Marija, Bog nebeški! To je njen fant!" Obstala je kakor vkopana. "Kako ji je podoben! Kako ji je podoben!"

Lucija se je povrnila. "V veliki sobi je!" je dejala.

"Ali gresta oba z menoj?"

Stopala sta po stopnicah navzgor. Njuni okovani čevlji so puščali sledove na lepi perzijski preprogi. Lucija je odprla vrata. Pred njima je bila dvorana podobna soba. V kamini je gorel velik ogenj, njegova luč se je odražala na lepih stoli, starih mizah in omarah, na zlatih okvirih starih mojstrov. Mladenič je potisnil duhovnika predse. Na drugem koncu dvorane sta zagledala ženo, ki se je pravkar dvignila iz florentinskega stola, z mirno kretnjo položila knjigo vstran in obstala v prvem presenečenju.

Dvoje velikih in žarečih oči je gledalo, prezrle so duhovnika in so se radovedno uprle v mladeniča. Od strani je padala luč na njeno obličje, njeno temno obleko in na njen nakit. Mladenič se je opogumil. Približal se ji je. Radovedno jo je ogledoval in se nasmihal. Podala mu je roko, ki jo je takoj stisnil. Skoraj strogo mu je odtegnila svojo roko.

"Frido," je dejala z globokim utrujenim glasom, "sedi."

Duhovnik je dejal, da bi rad govoril z Gottfriedom.

"V svoji delavnici je, Lucija, pelji gospoda župnika k njemu!" je dejala stroga dama.

Lucija je peljala duhovnika

po obokanih hodnikih. Nato sta stopala po zaviti stopnicah navzdol in dospela do nekih vrat. Lucija jih je odprla in videla sta velik prostor, v katerem je vladala popolna tišina. Sredi neštevilnih skladovnic desk, obdan od redkih vrst lesa, skobel-nika, velikih polic, ki so bile obložene z mizarskim orodjem, raznimi noži, obličji, svedri in pilami, lonci, ki so bili polni terpen-tina, firneža, voska in kleja, je sključeno sedel plešast mož. Vneto se je sklanjal naprej in rezljal klado temnega lesa.

"Dober dan, Gottfried!" je zaklical duhovnik.

Mož se je zdrnil in vstal. Obrnil se je in si obrisal roki ob debeli predpasnik. Nekaj časa je pozorno obstal kakor avtomat. Nato se je nasmehnil žalostno, toda neskončno dobrotno.

"Dober dan, Teo!" je dejal. Niti strahu niti presenečenja ni bilo v njegovem glasu. Z odprtimi rokama je pozdravil svojega starega prijatelja.

"Da, da," je dejal Teo, "dve leti sta minuli, odkar sem te zadnjič videl. Vsak dan se zahvaljujem Bogu, da je vse minulo."

Za trenutek je strmел Gottfried izgubljeno predse, potem se je nasmehnil in vprašal z visokim, tenkim glasom:

"Saj boš ostal nekaj dni pri nas? Veselilo naju bo."

"Bojim se, da ne bom mogel posebej dolgo ostati. Toda, ali si zdaj srečen?"

"Eh! Zadovoljen sem!" je zavzdihnil Gottfried. "Boljšega življenja si ne želim."

Teo je pogledal svojemu prijatelju globoko v oči. Zmajal je z glavo. Saj skoraj ni mogel verjeti. Bil je isti mož, da, kajne, ki ga je obiskaval v Thorbergu. Bil je kaznjeneec Gottfried Sixtus, popolnoma nespremenjen.

"Kaj počenjaš zdaj?" ga je prijazno vprašal.

"Spet rezljam razpelo, po Durerjevi risbi. Pridi in pogledaj!"

Teo mu je sledil. Gottfried je sedel in nadaljeval svoje delo.

"Moja spretnost," je dejal, "je zasluga prijaznega direktorja v Thorbergu. To ti je pristni človek! Ko je minulo prvih deset let, mi je nudil priložnost, da sem se tega naučil. Le pogledj, kako spreten sem. To je plod potrpljenja, vneme in samote."

"Kako napreduje tvoja rehabilitacija?" je povprašal Teo.

"Hm! Ne vem. Kaj mi je drжавljanska čast? Pred bogom smo vendar vsi enaki in tam ni izjem."

Vzel je fin nožič in naprej rezljal odrešenikovo roko. "Ni-

koli več ne bomo zmogli take po-

božnosti, kakor je prevečala u-metnike v Durerjevih časih," je dejal. "Oglej si tole podobo in jo primerjaj z roko, ki jo rezljam. To nikakor ni isto. Moja roka je docela skrivenčena. Znova bom moral začeti."

Njegovo blede čelo se je nagrbnilo, njegove sive obrvi so se povsile, njegov suhi, žilavi vrat se je napel. To je mož, ki se je pokoril. Ta slabotni in mili, ta bleđi, čudno medli človek je Terezin ljubimec? Teo je sedel poleg njega. Tu in tam sta spregovorila par besedi. Teo je sočutno zmajeval z glavo. Pogreznil se je v globoko premišljevanje.

Zvečerilo se je. Lucija je odprla vrata.

"Gospod župnik naj bi prišel zdaj gor k čaju. In gospod Muller tudi, je rekla Tereza."

Gottfried je mehnično vstal. Umil si je roke in si odvezal predpasnik. Šla sta po stopnicah navzgor in vseh šest ljudi se je zbralo v veliki sobi. Na široki, okrogli mizi je stal lep srebrni service, mični porcelanasti krožniki, kruh in v srebrni košarici, med v majhnem zlatem vrčku in maslo na brušenih steklenih krožnikih. Anamarija in Lucija, Tereza in Amadeus, Teo in Gottfried so sedli za mizo.

"Tako, tako, da, da! Tu smo vsi! Čudno! Skoraj bi človek ne verjel!" Molče so jedli. S plahimi pogledi je sin opazoval očeta, ki se je molče sklanjal nad navadnim loncem mleka in zajemal z veliko aluminijasto žlico. V tem krožku je bil kakor hlapec in z žepnim nožem je rezal kruh na majhne koščke. Še preden so drugi pojedli, je vstal in odšel v svojo delavnico, ne da bi spregovoril.

Gospoda župnika so peljali v sobo v prvem nadstropju, ki so jo brž pripravili zanj. Na polici je našel skladovnico znanstvenih knjig. Izbral si je knjigo in odšel iz hiše. Šel je nekoliko navzgor po travniku in sedel, da bi čital. Gottfried Amadeus se ni ganil od svoje matere. Bila je nekam trmasta in skoraj veličastna, vedenje, ki ga je očaralo in navdalo s ponosom. Njeni kratki, skrbno prstriženi in valoviti lasje, ki so bili temno rjavi in prepleteni s srebrnimi nitkami, so krasili glavo kakor prirodna krona in povzročili, da je bila skoraj kakor žena njegove lastne generacije. Jetniško življenje ni upognilo tega ponosnega in še vedno lepega tilnika. Toda njeno lice je pobledelelo. Slehera mišica je bila ubrana v vedro harmonijo. Usta so bila polna in zrela, iz kotov navzdol sta bili zarezani dve kratki, strogi gubi. Njene oči so bile ogromne, napolnjevale jih je neizmerna volja do življenja. Zdelo se je nemogoče, da bi se še enkrat zasvetile, zato so učinkovale hipnotično.

"Ne bi smel priti k meni!" mu je rekla. To ni bil očitek, marveč hladna ugotovitev. Plod dolgega, neprostovoljnega razglab-

ljanja. Razumel jo je. Ranil jo je s svojo prisotnostjo. Toda moral jo je raniti, zakaj spoznati je hotel svojo mater.

"Mati," je dejal s trpečim glasom, "tvoja ljubezen potrebujem."

Pogledala ga je skoraj izgubljeno. "Zate sem tujka."

"Toda jaz te hočem spoznati."

"Kako bi bilo to. mogoče, fant?"

"Pa vendar! Vendar!"

Okorno, v zadregi je sedel pred njo. Motrila ga je. Njen pogled je drsel od glave in potoval počasi ob obrisi njegove postave do čevljev.

"Preobuj si čevlje," je dejala. "Po vsej hiši je polno preprog in ne maram, da bosta imeli Lucija in Anamarija nepotrebno delo. Saj sta si zaslužila svoj mir."

"Rad bom storil vse, kar praviš, mati," je odgovoril in takoj sezul svoje čevlje ter jih odnesel iz sobe.

Povrnil se je v sobo in sedel poleg nje. Njegove oči so se pogreznile v njene.

"Pripoveduj mi o sebi," je mrzlo dejala.

"O mati, kako bi ti pripovedoval, ko vidim, kako te boli moja prisotnost."

"Boli? Meni ne boli nič več. Zanima me, da bi slišala o tvojem življenju."

Pripovedoval ji je zgodbo svojega preprostega življenja. Deset let je stanoval v Bernu. Do svojega šestnajstega leta je klical Leonido za "mater", dokler ni umrla. Bil je tudi v Gamu. Da, v Gamu je poznal vse ljudi, vso mlajšo generacijo.

"Kdo ti je povedal, da sem tvoja mati?" je vprašala.

Amadeja je zmedel njen pogled.

"Povedali so mi na moj sedemnajsti rojstni dan. Takrat sem živel v župnijski Lutzikon pri gospodu župniku Straubu in njegovi rodbini, dveh hčerah in sinu. Župnikova žena je umrla pred nekaj leti. V družini sem bil vedno kakor domači sin. Vse, kar sem in imam, vse svoje mišljenje in znanje, je zasluga tega plemenitega moža. On mi je povedal zgodbo moje preteklosti. O mati, vse vem, vse! Dovolj star sem, da razumem. Vem, kako sta trpela oba, ti in moj oče. Ali ni nobene možnosti, ki bi vse to spet izravnala?"

"Ali se ne bojiš, da bi te tvoji prijatelji in tovariši opljuvali, če bi priznal, da sem jaz — jaz — tvoja mati?"

Amadeus je vzel roko svoje matere in jo je poljubil.

"Saj ni bila moja mati v ječi," je dejal.

"Da, prav imaš!" je odvrnila. "Ljubeča žena v meni se je morala pokoriti, ne mati. Res je."

Grenka guba je trepetala okrog njenih ust. Vznemirjen jo je pogledal.

"Često bi te rad obiskal v Hindelbanku," je dejal, "pa mi niso dovolili. Dejali so, da bi to bilo mučno. In tako te nisem nikdar videl. Ponoči pa, vsako noč, kadar sem ležal v postelji, sem mislil nate. Čakal sem dneva, ki ti bo prinesel svobodo. Rad bi te bil počakal pred vrati v Hindelbanku, pa mi niso dovolili. Rekli so, da te ne bom smel videti prej, da se boš uredila v svojem novem življenju. Čakal sem celo leto. Nekaj je v meni neprestano klicalo po tebi! Zdaj pa sem tu! Tvoj sem!"

Ovil je svoji roki okrog Terezinega vratu in jo strastno poljubljaj.

"Nikar," je dejala, "neumno je."

Njene ledene besede so mu pognale solze v oči; v brezmejni zmedbi je hlastno odšel iz sobe.

Negibno je obsedela. Ali sploh še čuti? Ali ni več sposobna za čustva? Ne, čutila je, da je bila žrtev strašne nesreče. Tako ji je bilo, kakor bi ne mogla nikoli več ljubiti, kakor ljubijo matere. Njena kazen se je zagrizla globoko v njeno dušo, zdelo se je, da je njena kazen udušila vse, kar je bilo človeškega v njej. Tako ji je bilo, kakor bi jo okoli

in okoli obdajali ledeni nasipi. Tudi večerja je bila prav tako čudna in nema. Četvero ljudi je jedlo s srebrnih krožnikov, uporabljali so srebrne nože in vilice, pili par kapljic žlahtnega bordoškega vina iz brušenih kozarcev. Samo Gottfried je jedel z aluminijastega krožnika in si rezal z žepnim nožem. Jedel je kruh in sir. Njegovo ponižanje, njegova pokora, njegovo mučeništvo mu je prešlo v meso in kri. Njegovo hotenje je bilo usmerjeno v večno nadaljevanje trpljenja. Njegova duša je bila vdana in potrpežljiva. "Naj živi vsakdo svoje življenje, brez vmešavanja, brez motenj." Tako se je glasil njegov trdni sklep in Tereza ga je poznala.

Lucija in Anamarija sta odšli spat. Teo se je umaknil. Amade-

us je sedel v svoji sobi pri oknu in gledal v samotno dolino, v go- lo skalnato puščavo, v nebo. V njegovem sreću ni bilo več zmede. Ni bil nezadovoljen, ni bil razočaran. Ne, zdaj je sedel tamkaj in je gledal prav tako skozi okno, kakor je gledala nekoč — pred mnogimi, mnogimi leti njegova mati.

Spodaj je v visokih, srebrnih svečnikih gorelo osem sveč. Tereza je sedela ob eni strani mize, Gottfried ob drugi.

"Terezika!" je dejal v tišem veselju. "Duhovnik bo!"

"Da!"

"Bolje je začel kakor jaz!"

"Da!"

Potem je zavladal dolg molk. "O, da bi hotel bog! Da bi hotel!" je težko zavzdihnil.

Duše sledi.

ZELE COAL CO.

18320 LANKEN AVE.

Back of Nottingham School KENmore 2525

Opozarjamo vas na spremembo v ceni

Beckley, lump or egg 9.65

Premium Pocahontas, lump or egg 9.45

Genuine Pocahontas, lump or egg 8.45

Standard semi-smokeless 7.75

Kentucky stoker coal very good for stoker use 7.25

MI IMAMO TUDI NA RAZPOLAGO VSAKOVRSTNI PREMOG IN KOKS

Razvažamo na vzhodno in jugovzhodno stran mesta

ZELE COAL CO.

KENmore 2525 PHILIP ZELE, lastnik

"MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware. SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

"CALL FOR MR. BINGO"

"YES, MR. FLUXE, I THINK THE WAY YOU PUT THROUGH THAT GRIBBLE DEAL WAS CERTAINLY WONDERFUL! I WAS TALKING TO MR. PUFF YESTERDAY AND HE SAID YOU SURE SHOWED A MARVELOUSLY KEEN BUSINESS BRAIN --- HIS WIFE ALSO REMARKED THAT YOU ARE THE BEST DANCER SHE EVER MET --- AND A REALLY GREAT BRIDGE-PLAYER --"

CALL FOR MR. BINGO!

TO ME IT NEVER REALLY MATTERS HOW HARD I CLOUT A GUY WHO FLATTERS!

Kampanja za "Cankarjev glasnik"
sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVije POSTANITE ŠE DANES!NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1Kdor tekom kampanja pošlje en dolar direktno
na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina
kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'